

Előfizetési árak:

Egész évre — 8 kor.
Fél évre — 4 „
Negyed évre — 2 kor.

Egyes szám ára 16 fil.

Kéziratok vissza
nem adatnak; és bér-
mentetlen levelek nem
fogadtnak el.

RÁCZKEVEI HIRLAP

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:

Egész oldal — 20 kor.
Fél oldal — 10 „
Negyed old. — 6 „
Nyolczad oldal 3 „
Tizenhatod old. 1 „

Többszöri hirdetés
esetén és előfizetőknek
méréselt ár.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos

külsz minden a lap szellemi részét illető közlemények
küldendőik:

Guóth Kálmán

Fő-utca 1. szám. (Uradalmi kastély).

Megjelenik minden vasárnap.

Kiadó-híradal, hova az előfizetési és hirdetési árak
küldendőik:

Rode Mihály

könyvnyomdája, Piacz-tér, róm. kath. iskola épület.

Elmélet és valóság.

Ez a két fogalom harezban áll egymással közállapotainkat tekintve. Gyönyörűen ki van gondolva elméletileg és a papíron minden: szerit-számát sem tudjuk a törvényeknek, kormányrendeleteknek és megyei szabályrendeleteknek, melyek ékes szavakban előírják, mit kell és mit nem szabad tenni; — ha azonban a valóságot tekintjük, igen sok esetben a törvényben foglalt intézkedéseket nincs aki végrehajtáná, a kormányrendeleteknek nincs aki érvényt szerezne, a megyei szabályrendeletek pedig csak a községi levéltár elsárgult iratainak csomagját szaporítják.

Merésznek látszik egy szerény vidéki hirlap hasábjain ez állítás, de azt hisszük, nem lesz nehéz bizonyítani, hogy közállapotaink igen sok ágában nagyon is találó a fenti megjegyzésünk és a valósággal egyáltalán nem ellenkezik. Sajnos, legtöbb esetben fennforgó bajainknak egyik fő indoka éppen a törvények hiányos végrehajtásában, s az államhatalom rendelkezéseinek a gyakorlati életben való helytelen alkalmazásában keresendő.

Lépten-nyomon találkozunk a mindennapi életben oly visszaélésekkel, melyek

lehetetlenné tételéről már évtizedeket megelőzőleg bölcsen intézkedett részint a törvényhozás, részint a kormány- és hatóságok által kiadott rendelet; azonban a tiltó rendelkezés csak a törvénytár és rendeletek paragrafusait szaporítja, s a gyakorlati életben semmi hatása nem látszik.

Épen úgy sok üdvösnek ígérkező, s a közvélemény által osztatlan helyesléssel fogadott rendelkezést találunk intézményeinkben, melyek a valóságban csak meg sem közelítik a törvényhozás szándékát, s a helytelen és hiányos alkalmazása az egyébként üdvös eszmének inkább kárára, mint hasznára van közállapotainknak.

Böven hozhatunk fel példát mindkét irányban.

Köztudomásu dolog a többek között, hogy a csavargás, koldulás tilos. De vajjon mentve vagyunk-e a dologkerülő csavargók, a mások nyakán élösködni akaró kéregetők zaklatásaitól? Ezek a közbiztonságra gyakran nagyon is veszélyes, kétes existenciák bizony nem igen látszanak tudomást venni a törvény tilalmáról s néha-napján ugyszólván egymás kezébe adják a kilincset. Meglehet, a béketűrését veszített és folyton sárczott házigazda éppen a leginkább segélyre szorult kéregetőt ut-

sitja vissza és így a hiányos végrehajtása a csavargást és koldulást korlátozni akaró törvénynek még csak rontja a helyzetet azzal, hogy az igazán érdemes és szájalomra méltó szegény nem részesül könyöradományban. — Bizony az a tiltó tábla ott a község végén, mely elmosódott betűkkel hirdeti, hogy: „a koldulás 5 forint büntetés terhe mellett tilos“ e visszas állapotokon nem fog segíteni, és kellő orvoslást csak a törvénynek kérelhetetlen végrehajtása eredményezne, mely szerint minden község tartoznék saját szegényeiről gondoskodni.

Egy évtizede mult a tűzrendészeti kormányrendelet kibocsátásának. Senki sem vonta kétségbe e rendelet intézkedéseinek üdvös és közhasznu voltát, általánosan helyeselték úgy a nagyközönség, mint a tűzrendészettel foglalkozó szakkörök; a rendelet, a viszonyokkal számolva, elérhetetlen célokat figyelmen kívül hagyott és csak az elengedhetetlen szükséges kellékekre terjeszkedett ki; mégis ugyan ki merné állítani, hogy az ország nagy részében végre lett volna hajtvva csak részben is e rendelet.

Ugyan hány házban találunk például Ráczekeven a tűzrendészeti kormányrendelet

A „Ráczekevei Hirlap“ tárczája.

Semmi!

Vágyba forr az ember képzelet-világa:
És teremt az élet . . . rombol a halál!
Ki zokogva, küzdve . . . ki kaczagva játszva:
Az nehéz keservet, — ez gyönyört talál.
Mind csak élni vágyva hajszol percznyi életet:
Van, ki hírt sóvárog, van, ki nagy vagyont; —
Soknak édes álom . . . többnek kín az élet,
Ez irgyen átkoz, — az szeret, rajjong!
Óh, pedig de mindegy „lenni, vagy nem lenni“
Mikor minden — semmi!

Mert egész világunk álom és hazugság:
Benne alvajáró mámorittasak . . .
És ezt még sem érzik . . . és ezt még se' tudják, —
Délilábot üzve csak rajonganak!
Délilábot üzve . . . míg az szertefoszlott
S yéle annyi álom, annyi ideál!
Mind: mitől a szív buzogva forrva-forrott,
Mindaz szerteröppen . . . messze, mesze száll . . .
Ennyi hát csalódni! — mint ha jó a dér
S elfagy tőle „rózsa“, „myrtus“ és „babér“:
Óh, akkor de mindegy „lenni vagy nem lenni“
Mikor minden — semmi!

Tóth Andor.

Kenderesi Magda.

Irta: Szentmiklósi József.

Régen történt, de ma is úgy emlékszem, mintha tegnap esett volna.

Hej! jobb idők voltak azok; sűrűbb volt a garas, kevesebb a porézio. Más idők járnak, fordított világ van ma; a garas ritkább lett, az adó meg mindig több, — hordaná el a kánya.

Régen történt biz' a, nem is emlékszem talán reá, ha nóta nem volna róla; ha nem hallanám minden este a malom-kutnál felvleges lányok piros ajakáról bús dallamra felhangzani a Kenderesi Magda gyászos történetét, forró hű szerelmét, siralmas végzetét.

Én még emlékszem rá sugár természetére, paraszas szemére, meggyipiros ajakára. Bolondult utána három vármegyének java-fiatalasága. Édes apja, Kenderesi Miklós uram büszke is volt rája, egyetlen leányára, édes magzatjára; sokszor emlegette, hogy ninesen a királynak annyi ékekinese, amiért cserélne. Nem is szorult rája. Van egy 60 köblös földje a határban, szőleje meg kertje, esinos kis tanyája; a faluban a templom-utezában zöld-salugáteres szép zsindeyes háza és mindenekfelett legkedvesebb volt neki a lánya. Nem is volt módosabb ember a faluban, mint Kenderesi Miklós gazda, de rátartóbb se. A feleségét régen sirba tette, de nem házasodott újra, félt, hogy nem jól bánna Magdával az új asszony; mostohát meg nem akart túrni a portáján. Mégis

mindig építettett, mint akinek kicsi a háza, nem fér el benne; vagy vár valakit.

Várt is, várta Kenderesi Miklós uram az új vőt, annak építettett urasabb házat, magasabbat, divatosat. Mert uri ember lesz az új vő, nadrágos ember, másként el nem nyeri a Kenderesi Magda kezét. Holmi parasztleánynek felkopik attól az álla; álmában se merjen arról ábrándozni, hogy Kenderesi veje lesz. Így sütötte-főzte ki legalább Kenderesi Miklós uram és lelki szemével már látta is az új vőt, Bézei Kálmánt, a falu pennáját.

Afféle kurta nemes volt a megáhitott vőnek való, különben pedig segédjegyző a falu házán. Csapta a szélet Kenderesi Magdának amugy gavallérosan, (gazd' uram biztatta) de Isten tudja, nem akart foganatja lenni, nem húzott hozzá a leány szíve, épenséggel nem. Kenderesi Miklós uram azzal biztatta magát, hogy majd összeszoknak, de bizony nagyot nézett, mikor Kenderesi Magda szemébe vágta a nadrágos kérőnek, hogy akármilyen kényes-fényes, biz ő ki nem állhatja az urfit és ő utána ne járjon, úgyis tudja, hogy csak a pénzéért szereti.

Késő volt már, Davaroson szeltébe beszéltek, hogy a fiatal jegyzősegéd elveszi a gazdag parasztleányt.

Tudta azt már minden veréb, Farkas Jósának is meg kellett tudni, vagy akarta, vagy se. Nem is csinált belőle sok teketóriát, felvette a piros pitykés lajbit, meg az ünneplő ujjasát, fe-

által előirt vízzel telített kádat, tetőletrát vagy csáklját? Pedig ami a tűzvész elleni készütséget illeti, mi igen sok községnek mintaképpen volnánk oda állíthatók.

Említsük-e a kisedővásról szóló törvényt, melyet oly lelkesedéssel üdvözölt annak idején a közvélemény és a sajtó; és ma szégyenkezve kell bevallanunk, hogy legnagyobb részben a törvény végrehajtásának csak kezdetén vagyunk.

A közegészségügyről állandó rovatot tartanak lapjaink: a gyermek-halandságról mégis elijesztő adatokat nyújt ma is a statisztika, mert a közegészségügy érdekében alkotott törvényeink is osztozkodnak egyéb intézményeinkkel a végrehajtás gyarlóságában.

Nem folytatjuk a példák felhalmozását, hiszen elmondhatjuk bátran, hogy az adó-behajtás, katonaiállítás és még a törvénykezés terén kívül, — talán alig találunk közállapotainkban intézményeket, melyek többé-kevésbé ne támogatnák az elmélet és valóság közötti feltűnő különbség fennállításáról előadottakat.

Távol van tőlünk e visszas állapotok miatt az intézményeket hibáztatni. Sőt ellenkezőleg, hangsúlyozzuk, hogy azok a törvények, rendeletek és szabályok nagyon is helyesek és üdvösek volnának, csak azok végrehajtásában óhajtanánk több erélyt s kevesebb halogatást.

A részletüzletről.

A vagyontalan kezdő, vagy a ki az élet viharában hajótörést szenvedett és a kinek újlag kell ekzsztenciát alapítani; a kisiparos, a ki műszaki segédeszközök nélkül a gyári ipar tömeges termelésével szemben nem versenyképes; és végül a szegénysorsu család a részletüzlet által ahhoz a lehetőséghez jutnak, hogy ipari tevékenységüket megállapíthatják és a szükséges tárgyakat megvehetik. Bárha a szükséglet pillanatában nincsen elegendő készpénzük, mégis kapnak gépeket, ház- és műhely berendezési tárgyakat és az ezért járó vételösszegeket apránként utólag fizetik keresetök egyrészből.

A vétel e módja a vagyontalannak tagadhatalanul nagy gazdasági áldás. Ha minden eladó tisztességesen járna el, a részletüzlet ezer meg ezer társadalmi bajt orvosolna. Ámde a legtöbb esetben az eladó csak az áruin akar tudni és vajmi keveset törődik azzal, vajjon az üzlet a vevőre előnyös vagy gazdaságilag szükséges-e? Mindenek előtt drágán fizeteti meg magának a részlet fizetés kedvezményét, számtalan ügynök segítségével felhasználja azt az ingert, melyet a tárgyak könnyű megszerzésére a vagyontalanra gyakorol. Magas árakon ráoktroálja olyanokra, kik alig keresik meg mindennapi kenyerüket.

— Hiszen nem kerül semmibe. — bizonykodik az ügynök és csekélység néhány fillért hetenkint félre tenni. Az adás-vételi szerződés nyomtatott szövege alá lesz írva, és néhány olajnyomatu kép, egy értéktelen cifra tükör vagy valamely más csekély értékű tárgy bekerül a szegényes háztartásba.

De csakhamar mutatkoznak a következők. Egy részletet nem tart be a vevő, s az egész hátralevő összeg esedékessé válik. Beperelik a vevőt aránylag jelentékeny összegre, a peres összeg felszaporodik a perköltségekkel és következik a végrehajtás.

A vevő elveszti képeit, tükrét, gépét és azonfölül még csekély butorzatát s vagyonát is.

Igy jutnak tönkre a részletüzlet által sokszor egész néposztályok. Egész csomó olyan ember talakodott a részletüzletbe, akik minden lelki furdalás nélkül kiaknazzák a szegényebb sorsu néposztályok gazdasági gyengeségét és tapasztalatlanságát. Ezeknek az elemeknek tulajdonítható, hogy a magában üdvös részletüzlet teljesen elvesztette hitelét és ez idő szerint több ország törvényhozó testületei azon fáradoznak, hogy a részletüzletet úgy szervezzék, hogy a kizsákmányolás ki legyen zárva.

Egészen eltiltani nem lehet, mert ez súlyos gazdasági hiba lenne. Nem szabad megfosztani a vagyontalant azon egyedüli eszköztől, amelylyel töke és hitelhiány dacára magán némileg segíthet, sőt gondoskodni kell, hogy ez az eszköz megmaradjon neki és csak a hivatlan elemek behatolása tétessék lehetelené.

Részletüzleteket nem volna szabad utazók, ügynökök vagy házalókkal kötni, mert ezek rábeszéléssel még tapasztaltabbakat is oly tárgyak vásárlására bírnak, amelyek haszontalanságáról meg vannak győződve és különösen könnyen bánnak el a tapasztalatlan munkással, földművessel stb.

Csakis feltétlenül szükséges házi és ipari be-

rendezési tárgyakat volna szabad részletfizetés útján eladni.

Egy részletnek megfizetése eselén csakis az esedékessé vált részletet legyen szabad perelni.

A kereseteket kizárólag a vevő lakóhelyén vagy a legközelebbi városban levő bíróságnál szabadna benyújtani, és más helyen beadott keresetek hivatalból volnának elutasítandók.

A vevők kizsákmányolása szigoruan büntetendő volna és a vevő tapasztalatlanságára és jóhiszeműségére való spekuláció, az árura és a fizetési módzatokra vonatkozó hamis állításoknak az üzletet semmisé kellene tenniük és az eladó elvesztene minden igényt a vevővel szemben.

Drákói rendszabályok, mik ma erre fennállanak.

Szorgosan szemügyre véve azonban oly momentumok melyek minden tisztességes jogügylet kellékei csak alkalmazkodni kellene hozzájuk.

Minthogy azonban részletüzleteknél a vevő az eladóval szemben ugyszólván tehetetlen, kell, hogy öt ily drákói rendszabályoktól törvényesen megvédjék.

Revíziót kell a részletüzletekre alkotni. — Reméljük hogy a közel jövőben meglesz.

K Ö Z Ü G Y E K .

Községi tisztujtás.

Vége elérkezett városunk igazi „nagy hete.” Amire már hónapok óta készülődött polgárságunk, az új előjáróság választásának megejtését f. hó 12-ére kitűzte a járási főszolgabíró ur.

Izgalmas korteskedés előzte meg a tisztujtást, mert nemesak titkos aspiránsok, de nyílt pályázók is feles számmal jelentkeztek majd minden állásra. Emellett városunk polgársága szinte élvezettel foglalkozik az ily választási ügyekkel, s egyesek és bizonyos személyek mellett propagandát űző csoportok már hetek óta dolgoztak jelöltjeik érdekében.

A vendéglők kerek asztalai mellett, a litereknek többszörös felvonulása közben, kapacitálták egymást a közügyeinket ilyenkor különösen szívükön viselő fáradhatlan kortesek, mintha összes boldogságuk függne attól, hogy A lesz-e a rendőrtanácsnok, vagy B a másodbíró.

Előttünk e nagy ajánlkozás és vállalkozási kedv a községi tisztviselői állásokra olybá tünteti fel a dolgot, mintha indokul szolgálna arra, hogy

Kiesi lélekvesztő állt előttük kihuzva a partra. Némán beleültek, régen is így szoktak; el-el ladikáltak holdvilágos este szerelmesen, galambmódra, turbékolva, dallikólvá lefele a vizen — egész a malomig.

Másképpen történt most, a kezdet se olyan volt. Felfelé evezett Farkas Jóska és mind távolabb, messzebb a davarasi parttól. Mintha az esze se lett volna helyén, egyenesen a Turi Kata örvénynek tartott.

Farkas Jóska törte meg a csendet:

— Nem is kérdés Magda hová evezek?

— Minek is kérdeném? Megmondtam kelmednek szívesen követem bárhová, bármibe; megmondtam ezerszer, igazán szeretem.

— Hazudik a nyelved, Kenderesi Magda!

— Isten a tanum, igaz a mit mondok.

— Hazudsz, nem szeretsz, nem is szeretted soha.

Mi is volna rajtam szeretni való, hiszen fájnabb és esinosabb is a jegyző ur. Vagy azt hiszed nem tudom, amit mindenki tud, hogy maholnap jegyzőné ténsasszony lesz belőled. Hitszegő gyatra vagy, ámitottál, esáltál, hejh de nem csalsz tovább.

Két izmos kar mélyen vagta az evezőt a vízbe, hatalmas loesanás; haladt a sajka, alig volt már pár lépésre a Turi Kata örvényről.

Örült ez az ember hogy még most se tér ki a biztos halálnak, csak halad előre! Lázba égett arca, szája tajtékot vert, örülten sziszegte:

— Nem is védem magad, Kenderesi Magda, jegyzőné asszonyság?

— Nem védem magamat, nincs is rá szük-

jébe nyomta a kalpagot és beállított Kenderesi Miklós uram curiájára.

— Adjon Isten!

— Fogadj Isten, Jóska, mi járatban vagy, mi jót hoztál?

— Röviden elmondom, nemzetes uram, hogy mi dologba járok, ha jó szívvel lesz irántam és meghallgatja, válaszolt Jóska.

— No csak szaporán!

— Hallja meg hát gazd' uram, hogy mivég-ből jöttem, nem másért, minthogy feleségül kérjem Magdát.

De már erre Kenderesi uramat elfutotta az epe és csak nehezen tudta magát visszatartani, hogy ki ne dobja az alkalmatlan kérőt; küzdött magával, nem tudta megtalálni a helyes választ; végre is azzal vágott vissza:

— Hallod-e öcsém! Eredj haza, feküdj le, ha részeg vagy és tudd meg, hogy Kenderesi Miklós gazda nem adja szolga embernek a leányát.

Lángvörös lett a Farkas Jóska arca, tűzbe égett a haragtól szeme, de nem válaszolt. Sarkon fordult, az ajtó felé tartott; kimenőbe meg nem állhatta, hogy félvállról, csak úgy foghegyről vissza ne szóljon:

— Isten áldja Kenderesi uram, megfogadom a szavát, hazamegyek, kialszom a mámoromat, de jusson eszébe, hogy én mondtam és ha kell, esküt teszek rája, hogy senki másé, enyém lesz a lánya.

Es azzal odahagyta a szobát.

Az utcaajtóban találkozott Magdával, jött a

felső boltból. Hirtelen megfogta a leány kezét és halkan sugta:

— Jere le estére első harangszóra a fűzesbe — a nagy odvas fához.

— Várlak!

Kenderesi Magda a fejével intett és besietett a kis kapun.

* * *

Este van . . .

Mély csend a faluban, alszik minden ember; dolgozott, — most pihen.

A hold világa árnyékot vet egy sugár termetre, amint elfordul a falu végén le a Tisza felé.

A kakasos toronyban megkondul a harang — est-imára, Kenderesi Magda meggyorsítja lépkeit. Jól ismeri a járást, a nagy fűzfánál letér balra egy mellékösvényre; így hamarabb éri az odvast. Farkas Jóska ott áll már a vén csonka fűzfél, panyókára vetett cifra rózsás szűrbe.

— Isten hozott Kenderesi Magda!

— Magam is igyekeztem, miért hívott kelmed?

— Ma van esztendeje, hogy itt e fánál meg- esküdtél nekem, hogy az enyém lesz, tartod-e a szavad, nem kényszerítetek.

— Az istenért, miért beszél így kelmed, tudja hogy szeretem.

— Szeretsz? Jó, ha szeretsz, légy enyém, kövess, jer velem oda, ahova én megyek.

Farkas Jóska elindult lefelé a fűzesbe, intett Magdának hogy kövess. Szó nélkül ballagtak egész a Tiszáig.

a köz-
mérsé-
kevén-
járóka
a váro-
A
czióna
tartott
kező
M
Stock
Vella
lenőr
Sándor
Ferenc
Belre
Sándor
Károly
nácsm
Zakar
József,
tanác
reg Is
Erdős
M
követk
A
kijelöl
dor köz
vazatta
vazás
vazat a
jutott.
Az
szavaza
ugyláts
sokat
tosultak
és egy
Stock
tárnok
belrend
tanácsn
Varga
nyi Is
nél a vá
Sándor
csak is
csoport
dős Sár
Az
mozgal
ma alu
ségem.
hogy n
sokszor
ellenére
A
már a
—
Kiadta
leszel a
A
élni, me
az erek
—
harezba
A
a könn
és akik
kétségb
Bo
esend,
—
Sin
elmond
Jóska v
Kender
a kürei
Fe
remlése
ott lát
csolnak
Csá
megörzi
hán, me

a községi tisztviselők javadalmazását egy kissé mérsékelni kellene. Bizton reméljük, hogy Ráczkevény csekélyebb tiszteletdíjért is kapnánk előjárókat; s az ilykép megtakarított összeg jó lenne a város egyéb szükségleteire.

A sok tervezetnek és személyi kombinációnak végeredménye a választást megelőző napon tartott kijelölő képviselőtestületi közgyűlés következő kandidációs listája lett, u. m.:

Másodbíró állásra: Magdiés András, Stock János, Frideczky Ferencz. Pénztárnok: Vella Imre, Brezina Károly, Stock János. — Ellenőr: Pahocsa Ambrus, Bóna István, Erdős Sándor. — Küllendőr-tanácsnok: Frideczky Ferencz, Mayer János M. id., Sereg János. — Belrendőr-tanácsnok: Márki László, Zakariás Sándor, Varga Benő. — Árvagyám: Fejes Károly, Erdős Sándor, Csorna János. — I. tanácsnok: Varga Károly, M. Kovács Sándor, Zakariás Sándor. — II. tanácsnok: Szabellédy József, B. Tóth János, Brezina Károly. — III. tanácsnok: Vella András, Platényi István, Sereg István. — IV. tanácsnok: Vuits Mihály, Erdős Sándor és Kovács Sándor jelöltettek.

Maga a választás szombaton történt meg a következő eredménnyel:

A főbírói állásra a főszolgabíró ur által kijelölt Bóna István, Varga Benő és Erdős Sándor között névszerinti szavazás kérvén, 336 szavazattal Varga Benő választott meg. A szavazás folyamán visszalépett Bóna Istvánra 83 szavazatot adott le, Erdős Sándorra csak 21 szavazatot jutott.

Az egész délelőttöt igénybe vett névszerinti szavazás azonban a választó közönség türelmét ugylátszik teljesen kimerítette mert a többi állásokat — dacára, hogy különféle pártok csoportosultak egyes jelöltek mellett — közfelkiáltással és egyhangulag töltötték be. Így lett másodbíró Stock János, árvagyám Fejes Károly, pénztárnok Vella Imre; ellenőr Pahocsa Ambrus; belrendőrtanácsnok Márki László; küllendőr tanácsnok Frideczky Ferencz; tanácsnokok: Varga Károly, Szabellédy József és Platényi István. Az utolsó tanácsnoki állás betöltésénél a választó közönség Erdős Sándor és M. Kovács Sándor neveit egyformán hangoztatván, a többség csak ismételt próba, s végre is a választók két csoportra való elkülönítése után lett kivethető Erdős Sándor javára.

Az elmaradhatatlan áldomás fejezte be a mozgalmas napot, melynek izgalma sokan csak ma alusszák ki.

ségem. Kiadtam az utját nyíltan a jegyzőnek, hogy nem leszek az övé. Megmondtam kelmednek sokszor, hogy szeretem és magáé leszek apám ellenére.

A csónak előbbre suhant a vizen, ott állt már a halál küszöbén . . .

— Igazat beszélsz, vagy, álmodom Magda? Kiadtad az utját nyíltan a jegyzőnek, feleségem leszel apád ellenére? . . . Igaz lenne mindez? . . .

A hatalmas ember megragadta az evezőt, élni, menekülni akart; izmos karjain kidagadtak az erek, végső erejét megfeszítve küzdött az árral.

— Élni, élni! susogta és még egyszer indult harezba a halál ellen.

A Turi Kata örvény szélső fodra megkapta a könnyű sajkát, berántotta az örvény közepébe és akik az imént még kaczerkoddak a halállal, kétségbeesve menekülének, de hasztalan.

Borzalmas jajt a halk sikoly követ, utána esend, méla halotti esend.

Simon Vera néni, a kit talál, mindenkinek elmondja, hogy nagy ujság van a faluban. Farkas Jóska virradóra négy fogatos hintón elszóktette Kenderesi Magdát. Tulajdon szemével látta, hogy a kürei országutnak tartottak.

Felvégesi lányok úgy éneklük, hogy a szerelmesek a Tiszának mentek. Szent András éjjelén ott látni őket a tulsó part hosszában, dalolva, esolnakon.

Csak a mindentudó szöke Tisza hallgat, hiven megőrzi a szenvedő szívek titkát; esendben, lomhán, méltósággal hőmpölyög tova . . .

HIREK.

— **Hymen. Eljegyzés.** Szigetszentmárton község köztisztviselőiben álló derék jegyzőjének, Pavlovits Milosnak kedves leányát Melániát Perjessy Sándor szentendrei kir. járásbíró-sági tisztviselő eljegyezte. — **Esküvő.** F. hó 15-én délután vezeti oltárhoz az erzsébetfalvai r. kath. templomban Fráter Endre ottani törekvő iparos Dick Ede községi pénztárnoknak nálunk is előnyösen ismert leányát Mariskát. Szívvel gratulálunk a szép frigyekhez.

— **Majális.** A helybeli községi elemi iskola növendékeinek szokásos majálisa f. hó 10-én, esütörtökön délután tartatott meg. A nem épen kedvező idő miatt a gyermekek uszonájuk elköltése után csakhamar víg esvegés és dal mellett visszatértek a városba, de az érdeklődő szülők, tanügybarátok és vendégek egyrésze egy kis pótmajális rögtönzött, mely a bálványosi vendéglőben a legjobb hangulat mellett csak a késő esti órákban ért véget.

— **Uj adóhivatal.** A Dunavecse-n felállítandó m. kir. adóhivatal f. évi augusztus hó 1-én kezdi meg működését. A pénzügyigazgatóság már ki is irta a pályázatot egy adótárnoki, egy ellenőri, két adóügyi és egy hivatalozói állásra.

— **Járásunk területén** több községben lejárt az előjáróság megbízatási ideje, s most van folyamatban az új előjárók választása. Eddigélé Peregről, Taksonyról, Aporkáról, Majosházáról és Kis-Kún-Laczházáról jutott tudomásunkra a választások eredménye. Peregen Gránicz János lett a községi bíró. Taksonyban az egész előjáróság újból megválasztott, a mi ugy a volt előjáróságnak, mint a választó közönségnek csak dícséretére szolgál. Aporkán a lelépett Vörös Imre helyett Tompa Károlyt választották bírónak, Majosházán pedig Rész János foglalta el Piróth Pál helyett a bírói széket. — Pénteken, f. hó 11-én tartatott meg a tisztújítás Kis-Kún-Laczházán, főbíró lett a már e hivatal több ízben közmegelegedésre betöltött Beszeny János. Másodbíró és közgyám, s egyúttal helyettes bíró ifj. Józán Lajos, pénztárnok Beeze András, belrendőr Andráshy Pál. Tanácsnokká választották: Bak István, Bak G. Gábor, M. Pap János, Józán Károly, Szücs Imre, ifj. Szecei József és G. Bak Lajos. A választásokat a főszolgabíró ur helyett Földváry Bertalan szolgabíró vezette kiváló tapintatossággal és általános megelegedésre.

— **A Dunát és Tiszát összekötő csatorna** elömlőmunkálatait vezető Hozspóczy Alajos miniszteri osztály-tanácsos a szegedi ipar- és kereskedelmi kamarához intézett átiratában felhívta a közgazdasági ügyekkel hivatásszerűleg foglalkozó kamarát, hogy a kérdést saját szempontjából tárgyalja és annak alapján közölje, hogy véleménye szerint a Budapestről kiinduló Duna-Tisza hajózó csatorna (mely azonban vízlecsapolásokat is fog eszközölni és ipari, valamint öntözési célokra is fog vizet szolgáltatni) az ország közgazdasági és forgalmi életét mennyiben vezetné újabb haladások útjára; mily viszonyokban és mily mennyiségekben, mely cikkek és anyagok volnának általában véve szállítandók; mely gazdasági iparok letelepedésére s mely új üzlet forgalmi összeköttetésekre lehetne számítani; vagyis mennyiben tenne szolgálatot a csatorna úgy a mezőgazdaságnak, valamint az ipar és kereskedelemnek, melyek egymásra utaltsága épen minálunk elvitázhatatlan. A megkeresett ipar- és kereskedelmi kamara minden esetre igyekezni fog az összes anyagok és adatok összegyűjtése mellett a csatornát tervező hivatalnak minél részletesebb adatokat rendelkezésére bocsátani miután a külföld hasonló műveinek megvalósításában is a hajózó csatornának létjogának megállapításában és azok létesítésének indokolásában a kérdésnek minden oldalról való megvilágítása mellett a közgazdasági élettel közvetlenül érintkező körök a legszebb eredménnyel szoktak résztvenni.

— **Sertésvész.** A gazdáinkat már évek óta kellemetlenül sújtó sertésvész ugylátszik már megint fenyeget. Ugyanis — amint halljuk — a szomszéd Peregen ismét kiütött a járvány. A legnagyobb óvatosságra intjük gazda közönségünket, hogy e járvány behurcolását megakadályozó hatósági intézkedéseket a legszigorubbán betartsa.

— **A laczházai öröme.** Köztudomásu dolog hogy a szomszéd laczházai derék kis-kunok büszke kegyelettel ragaszkodnak ahhoz, hogy városukat a „Kis-Kún“ jelzővel nevezzék. A községek helyneveinek az új törvény értelmében folyamatban lévő megállapítása alkalmával végre hivatalosan is elismertetett óhajuk, s a „Kis-Kún-Laczháza“ név elfogadtatott. Ennek folyamánakép a budapest-zimonyi vasutvonal Laczháza állomása is Kis-Kún-Laczházára módosított. — Mi csak azt óhajtuk, hogy kedves szomszédaink a visszaszerzett ősi név alatt minél nagyobb virágzásra emelhessek szép városukat.

CSARNOK.

Pesti éjszaka. Éjfélét két óra. Szakad az eső; kihalt a lucskos aszfalt.

Fényes palota erkélye alatt, meghúzódva a kőlépcsőn, kuczogrog két alak: egy asszony meg egy leányka. Összebujnak, meg-megborzonganak a nyirkos, hűvös levegőn. Ide szorultak a város-lichtből, amely szállást adott nekik, amióta . . . Igen, azóta, hogy nem volt meg a házberre valójuk és egyszerre csak az utcára kerültek. — Régen történt, már három hónapja . . .

Közpönyegébe burkolózva megy arra egy ember. Valami fáradt újságíró.

— Anyutám, hová megy az a bácsi?

— Haza, fiam.

Összebujnak még jobban. Most megint lépések kopognak az aszfalton. Közös esőernyő alatt, karonfogva, sugdosva halad el mellettük egy pár.

— Anyutám, hová megy ez a bácsi, med ez a néni?

— Haza, fiam!

— Haza . . . haza . . . Hát anyutám, mi az a „haza“? . . .

Maliciozus tanács. Izgatottan tépi a haját egy ripacs társulat igazgatója, tagjai folyton szorongatják a fizetésükért. Szomoruan panaszkodik a titkárnak:

— Barátom, tanácsoljon már, mit tegyek, hogy egy kissé kipihenhessem magamat?

— Vonuljon vissza a pénztári fülkébe, ott nem fogja senki zavarni, — ajánlja a titkár.

Megadta neki. Uram öcsém, ideje volna, hogy megnősüljön. Ajánlhatok egy jó parhít.

— Ugyan, ugyan, kit ajánlana, uram bátyám.

— Hát Fehér Elzát. Csinos, takaros leányzó.

— Jól tudja, uram bátyám, hogy nem szeretem a libapecsényét.

— Nem is szeretheti, mert a számár csak a kóróval él, — vágott vissza Elza egy jelen volt barátnéja.

Gondolatok.

Nem minden számár visel keresztet a hátán.

A kicsi lenézett fillérek alkotják a „koronát“.

Sok ember „beszél“ anélkül, hogy „mondana“ valamit.

Sok embernek inkább megbocsátható, ha „plagizál“, mintha ma „költ.“

Ha a borban — melytől becsip az ember — igazság van, akkor a szerelemben, melytől megrészegedhetünk, vagy az igazság, vagy a hazugság superlativusa van.

Szeresd felebarátodat, mint önmagadat. — Jaj volna nekünk, ha ezt feleségünknek barátnőre is alkalmazni merészelnénk.

A házasság olyan, mint a nyári zivatar. Felhők tornyosulnak egén, leszakad a zápor, bönből az ég haragja, — ez az anyós. — Ha elvonul, ismét tiszta, derült lesz a láthatár.

A nő a szerelemben mindig nyertes fél. Ha ő szeret, ez boldogság; ha ő szeretik — az hiúság; ha még nem szeretik — ugy előtte áll egy élet gyönyöre; ha már nem szeret — ugy bőven kivette részét a szerelemből.

Nem jól van az elrendezve, hogy tapasztalatunk és bölcsességünk korunkkal növekszik. Mennyivel jobb volna a fordított viszony, hogy t. i. minél okosabbak és tapasztaltabbak, annál fiatalabbak lennénk.

A mely nő a rikitó, piros színeket kedveli, az szereti a feltűnést. Nőnnly nő szeretné az erényét is ily rikitó színekbe öltöztetni, hogy az is feltűnőbb legyen.

Csak addig vagyunk boldogok, míg nem tudjuk, hogy azok vagyunk. Midőn boldogságunk tudatára ébredünk, kezdünk boldogtalanok lenni.

Élni jó, meghalni jobb; nem születni — legjobb.

Hogy férfinak adjuk barátságunkat, ehhez idő kell, — hogy nőnek adjuk, csak alkalomra van szükségünk.

Jóság, egészség, tisztesség, jókedv — a házasság négyzete.

KÖZGAZDASÁG.

Rövid utmutatás a szőlőmolynek a szőlő virágzása előtt való irtására.

A szőlőmoly irtása végett 1899-ben végrehajtott irtókísérletek közül legszebb és legjobb eredményt az az eljárás adott, a melynek az volt a célja, hogy a május hó közepé táján rajzó szőlőmolynek lehetetlenné tegyük a teletől helyéből való kimozdulást, úgy hogy az elpusztuljon a nélkül, hogy a kihajtott szőlőt megfertőzhette volna.

Ez az eljárás a következő. A szőlőmolytól fertőzött szőlőt április hó utolsó harmadában (20-ától 30-áig, a metszés karózás és a tavaszi takarítás rendes elvégzése (kivált a harmatgyökök eltávolítása) után újfent annyira be kell fednünk, hogy a töke nyaka, feje és a két évesnél idősebb részei (pl. egyes csereszapok stb.) ismét a föld alá kerüljenek, de a csapok egészen szabadon maradjanak. A befedés úgy történjék, hogy a töke körül lévő földet, homokot kapával a tökére nagyjából annyira felhuzzuk, hogy egészen föléje kerüljön. Az így felhuzzott földet azután kézzel egyegetjük, hogy egyrészt a tökéhez jól odasimuljon, másrészt, hogy be ne borítsa a csapokat. És a milyen magasságra befedtük a tökét, olyanra körül kell takarni a karó alját is. A futóhomokot okvetlenül szükséges, hogy a tökére húzott homokot azonnal a felhúzás után, tehát akkor, a mikor az még kissé nyirkos s a kéz nyomásának könnyen enged, kézzel gondosan megigazgassuk. A homokon ez nemcsak azért szükséges, hogy az így feltöltött homok jól takarja a tökét, hanem azért is, hogy nedveses korában összeállva, mintegy védő kéreggé megkeményedve, későbbben annál jobban daczolhasson a szél támadásával. Mert csakis ezzel az oda való nyomkodással érhetjük el, hogy a szél éppen a szükséges pillanatban (május közepé táján, a mikor a szőlőmoly rajzik) le ne fújja a tökéről a homokot. Ez oknál fogva szükséges, hogy az így feltöltött nedves, még ki nem szikkadt homokot a munkás jól oda nyomja a tökéhez és a karóhoz.

Valamint a rendes gondozásban részesült szőlőtöke, úgy a fönebb leirt módon befedett tökéek egyike-másika kihajthat a nyakból is. A hol ez a nyakból való kihajtás megtörtént, ott a kitörő hajtás rendszeren magával emeli a reá nehezedő homok vagy földkérges is és ezzel mintegy kaput tár a molynek.

Hogy tehát a moly ezen a részen se bujhasson ki s az egész munkánkat hiábavalóvá ne tegye, azért az ilyen nyakhajtásos tökéket meg kell közbe-közbe igazítani, az elálló kérget le kell újra nyomogatni, hogy a betakarás megint egészen rendbe jöjjön.

Ezzel a betakarással azonban csak azoknak a szőlőmolyoknak vágjuk el az útját, a melyek a töke nyakán, a töke fején, vagy a karó alsó részén teltek ki. Hogy tehát életben ne maradjon az a molyemennyiség se, a mely a fejjebb eső részeken (kitermett és mégis helyükön meghagyottszálvesszőkön, csereszapokon, valamint a karó felsőbb részén) húzódott meg, ezt a betakarás előtt, vagy utána, de okvetlenül még áprilisban úgy irtjuk, hogy míg a töke említett részeit, kivált a karó felé eső oldalukon, megnézzük és az ott akadó egy-két bábburkot bábstól egyszerűen összenyomjuk, addig a karók szabad részét lehorzsoljuk, régi elvülőző kérgüket lehántjuk s elégetjük, míg a töke fejéhez közel eső magasságban lévő repedéseken és hasadékokon a metszőöllő vékony ágával, vagy valamely tompa késsel végig húzunk, hogy az ott lévő bábok nagy részét megsemmisítsük. Ezzel az utóbbi munkával ki nem öljük ugyan a karóban lévő szőlőmolyt, de a mi még ezután megmarad, az már annyira csekély szám, hogy az a szőlőben nem fog többé észrevehető kárt tenni. A szőlőviragzat fürtjében még reá fogunk ugyan akadni nagy elvtve egy-egy hernyóra, de csak rövid ideig, a mennyiben az csakhamar áldozatul esik parazitáinak, a melyek most már annál könnyebben bálnak el vele, mert számuk éppen a betakarás következtében meggyérült szőlőmolylyal szemben sokkalta nagyobb. Ennek tulajdoníthatjuk azután, hogy a szőlőmolyból a szőlő éréséig (a szőlőmoly második nemzedékének kártétele idején) még hírmondónak sem marad.

Az április végén befedett szőlő azután úgy marad egészen az elvirágzása idejéig (junius első feléig). Igaz hogy a szőlőmoly rendszerint már május hó közepén rajzik, de minthogy a báb ezuttal a betakarás következtében hűvös helyen (a homok vagy a föld alatt) maradt, azért ha el nem pusztult, most későbbben kelne ki s ez oknál fogva ezt a második nyitást addig kell elhalasztani, a míg egyrészt emberi számítás szerint a moly a föld alatt el nem pusztult, és másrészt, míg a betakarás is a töke kárára nem válik. E nyitás ideje, mint fönebb láttuk, a szőlő elvirágzásának végével következik be.

Természetes, hogy ezt az eljárást csak a

fertőzött szőlőben és csak egyszer kell alkalmazni; megismétlése csak évek múlva válik szükségessé, vagyis akkor, a mikor a szőlőmoly ismét kártékony számban kezd jelentkezni. Azután nyilvánvaló dolog az is, hogy az eredmény annál szebb, mennél több szomszéd alkalmazza ezt, mert csakis ilyen általános és közös védekezéssel vehetjük elejét annak, hogy a szőlőmoly a be nem takart területtől át ne repülhessen a befedetre.

Ez az eljárás, a mely a tökékre nézve semmiféle káros következményekkel nem jár, mert sem életök erejét, sem évi rendes termésük nagyságát nem fenyegeti, olesó, a mennyiben az összes költség (fedés, nyitás, kapálás és kézi munka együttvéve) kat. holdanként 7 és 8 korona között ingadozik.

Aki szép és tiszta fehérneműt akar hordani, az keresse fel Deszánkó Mariska

ujjonan berendezett
mosó- és fehérneműtisztító intézetét

Ráczkéven,

Fő-utca, Szubotics-féle házban.

Elfogad továbbá női- és férfi-szövetruha
tisztítást a legszolidabb áráért.

Vendéglő-megnyitás.

Bátor vagyok a nagyérdemű közönség
szives tudomására adni, hogy

az Árpád-ligeti nyári vendéglőt

kezelésbe vettem és újból megnyitottam.

Kitünő minőségű italokkal Szlá-
vits János jónéü vendéglős fogja
ellátni az üzletet. — Alulírott pedig min-
den igyekezettel azon leend, hogy válo-
gatott hideg étkek és pontos kiszol-
gálás által a mélyen tisztelt közönség
teljes elismerését kiérdemelhesse.

◆ Minden csütörtök és vasárnap cigányzene. ◆
Számos látogatásért esd

Cserna Emilia.

VASUTI MENETREND

A helyi érdekű vasuton.

Érvényes 1900. május 1-től.

Budapest-Haraszti-Ráczkéve.

Ráczkéve-Haraszti-Budapest.

Sz. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.		Sz. v.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.
II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.		II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.
7 ¹⁵	11 ³⁰	12 ⁴⁵	5 ⁴⁵	9 ⁰⁰	Indul	5 ²⁰	8 ¹⁴	1 ⁴⁴	2 ⁵⁵	7 ²²	10 ⁵⁹
7 ²⁹	11 ⁴⁴	1 ⁰³	5 ⁵⁹	9 ¹⁴	Budapest (Vágóhid)	5 ⁰⁸	8 ⁰²	1 ³²	2 ⁴³	7 ⁰⁹	10 ⁴⁷
7 ⁴⁶	12 ⁰¹	1 ²⁵	6 ¹⁶	9 ³¹	Érkeznek	4 ⁵⁰	7 ⁴⁴	1 ¹⁴	2 ²⁴	6 ³⁸	10 ²⁹
8 ⁰⁴	12 ¹⁹	1 ⁴⁵	6 ³⁵	9 ⁵⁰	Soroksár	4 ³⁶	7 ³⁰	1 ⁰⁰	2 ¹⁰	6 ³¹	10 ¹⁵
8 ¹⁵	12 ²⁹	2 ⁰²	6 ⁴⁶	10 ⁰²	Haraszti	4 ²⁰	7 ¹⁵	12 ³⁵	1 ⁵⁸	6 ¹⁵	10 ⁰⁰
8 ³⁵		2 ²²	7 ⁰⁶	10 ¹⁸	Sziget-Szt.-Miklós		6 ⁵⁸		1 ⁴²	5 ⁵⁵	9 ⁴²
8 ⁴⁷	Szigetszent- miklósra	2 ³⁶	7 ¹⁸	10 ³⁰	Tököl		6 ⁴⁶	Szigetszent- miklósra	1 ³⁶	5 ³⁹	9 ²⁶
8 ⁵⁸	csak	2 ⁵²	7 ²⁹	10 ⁴¹	Sz.-Csép		6 ³⁵	csak	1 ¹⁵	5 ²⁴	9 ¹⁵
9 ¹²	vasárnap, kedd és pénteken	3 ⁰⁶	7 ⁴³	10 ⁵⁵	Sz.-Szt.-Márton Ujfalu		6 ²⁰	vasárnap, kedd és pénteken	1 ⁰⁰	5 ⁰⁵	9 ⁰⁰
reggel	délelőtt	délután	este	este	érkeznek	reggel	reggel	délután	délután	este	este

NEM HULL A HAJ, NINCS TÖBBÉ KOPASZ EMBER.

Szenzációt kelt a gyógyfűkivonat, melyet évek
hosszu során át tanulmányoztam, hogy mikép le-
hessen meggátolni a megkopaszodást. Felfedeztem
és százszoros pénzzel fizetek, ha kétszeri használat
után rögtön meg nem szűnik a hajhullás, korpá-
képződés és mindennemű fejbőr betegség.

Erdélyi főraktár és vezérképviselet: GÓTH GYULA illat- és piperecikk nagykereskedőnél, Gyulafehérvár-Fötér.

Vidéki megrendeléseket utánvétellel azonnal eszközöl:

Egyedüli készítő és széjarküldési
raktára:

DOBÉ NÁNDOR

uri-, női- és színházi fodrász
Budapest, Nefejeits-utca 27. sz.

Nyomatott Rode Mihály könyvnyomdájában, Ráczkéven.

Nincs
mondani l
napokban
Majd csak
az oly gy
mérhetetlen
bátran be
ról volna
rése, s tehe
káromkodj
gyerek. Hi
jain kesere
zott álmod
teményünk
gazdag vol
nul jövő es
jómódban
zönynyel s
kiméletlen
alján, me
a szőlőterm
a hirtelen l
szép május
pében, mik
virágok illa
zik, vig éle
gyot, hidege
titó viharok

A „Rác

Beteg va

A lázt m

De szíve

Látszott

De most,

— Ah m

Nem bán

Titkon m

Ha tiszta

Feltűnsz

S ha jó a

Tüzes szer

S ah kin

Melyik a s

Tövis

A Frémisse

Valami obsk

holmi szalondar

triolák, hajmerez